

Vinterfaste fuchsia - pleje og kultur

”Fuchsia” - december 2001

Af Werner Garbe, Garbsen

Vinterfaste fuchsia er vildarter eller sorter, som står vildarterne nær. Sorternes blomster er enkle og ligner vildarterne, men fyldte blomster kan forekomme.

Mange fuchsia-arter eller -sorter er i *Tyskland* betinget vinterfaste, hvis nogle grundregler efterleves. Planterne opfører sig som stauder. Med få undtagelser fryser de overjordiske dele tilbage. Om foråret fra april til maj bryder planterne igen med kraftige skud fra rodstokken. De blomstrer da til normal tid fra juni til frosten sætter ind. *Fuchsia regia* ssp. *reitzii* danner en undtagelse, idet de overjordiske dele i almindelighed ikke fryser tilbage, og planterne bryder fra de træagtige grene.

Denne fuchsia-art er resistent overfor frost; de grønne skud kan tåle et par graders senfrost og også indtil 5° C efterårsfrost. De er også i vid udstrækning resistente overfor skadedyr og' sygdomme.

Alment

Trods forskellige meninger trives alle fuchsia - med få undtagelser- godt i fuld sol, når bestemte grundregler overholdes. Rødderne kan ikke som de overjordiske dele blive afkølet ved fordampning, de bliver simpelthen forbrændt af varme og solstråler Derfor er det vigtigt at skabe skygge ved rodområdet for at holde jorden kølig og fugtig, og også huske hver dag at holde jorden tilstrækkelig fugtig. Mangel på fugtighed ændrer ikke blomsterfarven, men størrelsen på blomster og blade bliver mindre, når der ikke er tilstrækkelig fugtighed til disposition.

Plantested

Ved valg af plantested anbefales selskab med stauder og småvækster. Da fuchsia foretrækker et solrigt sted, hvor de kan udvikle en god vækst, bliver blomstringen rigere end på et skyggefuldt sted. Stærkt rodtryk fra træer og buske må undgås, da de vil forbruge næringsstoffer og fugtighed. Manglende fugtighed om vinteren vil medføre udtørring af fuchsiaplantene, som så vil gå til grunde.

Når fuchsia skal plantes sammen med andre planter, er det vigtigt at kende højde og bredde på den udvoksede fuchsia for at finde den rigtige planteafstand. Mangfoldigheden af vinterfaste fuchsia gør det muligt at integrere dem i mange dele af haven. Nogle kan anvendes i stauvedet eller i stenbedet, over mure og som ranker i åbne træer eller som klatreplanter.

Plantestedets beskaffenhed

For at få vinterfaste fuchsia til at trives godt må man sørge for at plante i en normal, løs og humusrig jord, men uden stående fugtighed. Jorden må være veldrænet og have en god krummestruktur med gode pufferegenskaber i forbindelse med optagelse af næringsstoffer.

PH-værdien bør ligge i underkanten af det neutrale område (PH 5,5 - 6,5).

En del af fuchsiaplantens rødder breder sig fladt ud i jordoverfladen. Dette rodsystem må som tidligere nævnt beskyttes mod direkte sol. En let afdækning med komposteret dyregødning kan da være nyttig. Alternativet er en underplantning med stedsegrønne bunddækkeplanter som ideel skygge giver. Følgende kan anbefales: *Waldsteinia ternata*, efeu eller *pachysandra* (ved højere fuchsia) o.a. En an-

den fordel er, at fuchsiabedet er nemmere at pleje og med det tykke vintergrønne bunddække er det unødvendigt med yderligere vinterbeskyttelse. .

Plantetid og planter

Unge planter bør ikke sættes ud før efter påske. Sidste frist for plantning er midten af juli. Der bør kun bruges godt udviklede planter. Der plantes ca. 10 cm dybere end normalt. Det skytter rodstocken mod stærk frost og udtørring. Unge planter sætter man bedst i en hulning, som fyldes op om efteråret. Før man planter, må jorden været godt gennemgravet, så der ikke er nogen aktive fremmede rødder. Efter plantningen anlægges det anbefalede bunddække.

Gødning

Fuchsia på friland skal kun gødes ganske lidt. En for kraftig gødning kan skade mere end en for svag gødning. En for kraftig gødning får planten til at vokse meget, forhindrer blomsterdannelsen og formindsker vinterfastheden. Alt efter jordbund og beskaffenhed (PH-værdi) anbefales en kalktilførsel. Før plantningen kan indarbejdes 25-30 gram (pr. m²) kulsur havekalk i jorden.

Før udplantning og om foråret de følgende år kan man give en grundgødning f. eks. 15+9+ 15 med sporelementer. Brug klorfri gødning.

Den første supplerende gødning gives ved blomstringens begyndelse. Der anvendes en vandopløselig gødning med sporelementer

Vanding

Der må også beregnes tilstrækkelig vanding. Vand, når det er nødvendigt, helst om morgenen afhængigt af vejret og plantestedet.

Advarsel: De planter, som om morgenen er tilstrækkeligt fugtige, vandes ikke!

Plantebeskyttelse

I tilfælde af sygdomstegn kontaktes en gartner. Der findes egnede beskyttelsesmidler med brugsanvisning fra fabrikanten.

Vinterbeskyttelse

Ved den første frost om efteråret kan man tilbageskære alle sideskud med 1/3. Planterne hyppes let eller dækkes med omsat gødning, løv eller grangrene. Planter af *F. regia* ssp *reitzii* tilbageskæres ikke, da de vokser videre om foråret. I tidligt forår fjernes vinterdækket og tilbagefrosne grene beskæres.
